

Relațiile Țărilor Române cu puterile vecine în secolele XVI-XVIII

Schița lecției

1. Mihai Viteazul
2. Gabriel Bethlen
3. Gheorghe Rákóczi I
4. Gheorghe Rákóczi al II-lea
5. Șerban Cantacuzino
6. Constantin Brâncoveanu
7. Dimitrie Cantemir

Mihai Viteazul

- a fost primul voievod român care a unit cele trei Țări Române
- a fost domnul Țării Românești între anii 1593-1601
- a fost principele Transilvaniei între anii 1599-1600
- a fost domnul Moldovei în 1600
- a obținut scaunul domnesc cu ajutor turcesc
- a promovat o politică antiotomană
- 13 noiembrie 1594: a lichidat forțele otomane și creditorii turco-levantini din București
- decembrie 1594 - ianuarie 1595: atacă cetățile ocupate de turci: Giurgiu, Cetatea de Floci, Hârșova, Silistra
- ianuarie 1595: Mihai îi învinge pe tătari la Putineiu și Stănești
- 20 mai 1595: Alba Iulia → Mihai recunoaște suzeranitatea lui Sigismund Bathory, principele Transilvaniei → Biserica Ortodoxă din Transilvania intra sub jurisdicția mitropolitului Țării Românești
- 13/23 august 1595: bătălia de la Călugăreni → Mihai Viteazul îl învinge pe Sinan pașa
- 25 octombrie 1595: Giurgiu → Mihai îi învinge pe otomani

- 1596: Mihai îi învinge pe turci la Plevna, Vidin și Babadag
- 1597: tratat de pace între Țara Românească și Imperiul Otoman → turcii îi recunosc domnia pe viață lui Mihai Viteazul în schimbul acceptării suzeranității otomane și a plății tributului
- 9/19 iunie 1598: Târgoviște → tratat de alianță antiotomană între Mihai Viteazul și Rudolf al II-lea Habsburg, împăratul Imperiului Habsburgic
- 18/28 octombrie 1599: bătălia de la Șelimbăr → Mihai Viteazul îl învinge pe Andrei Bathory → ocupă Transilvania
- martie 1600: Mihai Viteazul îl alungă pe Ieremia Movilă din fruntea Moldovei pe care o ocupă → **prima unire politică a celor trei Țări Române realizată de un voievod român**
- 18/28 septembrie 1600: Mirăslău → nobilimea maghiară din Transilvania împreună cu generalul Basta îl înving pe Mihai → Mihai pierde Transilvania
- octombrie 1600: hatmanul polon Jan Zamoyski pătrunde în Moldova și-l repune domn pe Ieremia Movilă → își continuă drumul în Țara Românească
- octombrie 1600: Mihai Viteazul este învins de către polonezi la Bucov și Curtea de Argeș → este părăsit de boieri, care i se supun lui Simion Movilă, fratele lui Ieremia Movilă → Mihai Viteazul pierde toate cele trei Țări Române
- după ce a pierdut cele trei Țări Române, Mihai Viteazul a mers la Praga pentru a cere ajutor împăratului Rudolf al II-lea → după ce nobilimea maghiară l-a alungat pe generalul Basta și l-au repus pe Sigismund Bathory în fruntea Transilvaniei, împăratul austriac hotărăște să-l ajute pe Mihai, ordonându-i generalului Basta să colaboreze cu el pentru alungarea principelui Bathory
- 3/13 august 1601: Guruslău → Mihai și Basta îl înving pe Sigismund Bathory
- august 1601: boierii munteni îl alungă pe Simion Movilă și-l recunosc domn pe Mihai Viteazul → exista șansa ca Mihai să readucă Transilvania sub ascultarea sa
- 9/19 august 1601: tabăra de lângă Turda → Mihai Viteazul este asasinat din ordinul generalului Basta, care avea acordul Curții de la Viena

Țările Române în vremea lui Mihai Viteazul

Gabriel Bethlen

- a fost principele Transilvaniei între anii 1613-1629
- a promovat o politică antihabsburgică, deoarece dorea să obțină coroana Ungariei
- a urmărit realizarea unui regat protestant al Daciei prin unirea Țărilor Române, încercând să-i convertească pe românii ortodocși la protestantism
- a încheiat tratate de alianță cu domnii Țării Românești și Moldovei, Radu Mihnea și Ștefan Tomșa al II-lea
- i-a ajutat pe turci în luptele cu polonezii
- s-a implicat în Războiul de 30 de ani, luptând împotriva Austriei
- a murit în 1629

Gheorghe Rákóczi I

- a fost principele Transilvaniei între anii 1630-1648
 - a promovat o politică habsburgică și antiotomană
 - a încercat să constituie o ligă antiotomană formată din Țările Române și Polonia, însă proiectul a eșuat din cauza politicii filoturce promovate de Seimul polonez
 - l-a ajutat pe Matei Basarab să ocupe tronul Țării Românești
 - a încheiat tratate de alianță cu domnii Țării Românești și Moldovei, Matei Basarab și Vasile Lupu
 - s-a implicat în Războiul de 30 de ani, luptând împotriva Imperiului Habsburgic
 - a participat la încheierea păcii din Westfalia în 1648 → Transilvania și-a mărit prestigiul pe plan extern
 - a murit în 1648
-

Gheorghe Rákóczi al II-lea

- a fost principele Transilvaniei între anii 1648-1660
- a încercat să cucerească Polonia
- a promovat o politică antiotomană
- a încheiat tratate de alianță cu domnii Țării Românești (Matei Basarab, Constantin Șerban și Mihnea al III-lea) și Moldovei (Gheorghe Ștefan)
- l-a ajutat pe Gheorghe Ștefan să obțină tronul Moldovei, detronându-l pe Vasile Lupu
- a atacat Polonia, însă nu a reușit să se impună
- a luptat împotriva Imperiului Otoman, fiind învins de aceștia în bătălia de la Gilău-Florești
- a murit în 1660

Șerban Cantacuzino

- a fost domnul Țării Românești între anii 1678-1688
- a promovat o politică externă de echilibru
- urmărirea alungării turcilor din Europa
- a încheiat un tratat de alianță cu principele Transilvaniei, Mihály Apafi
- a purtat tratative cu Imperiul Habsburgic, Polonia și Rusia
- a murit în 1688

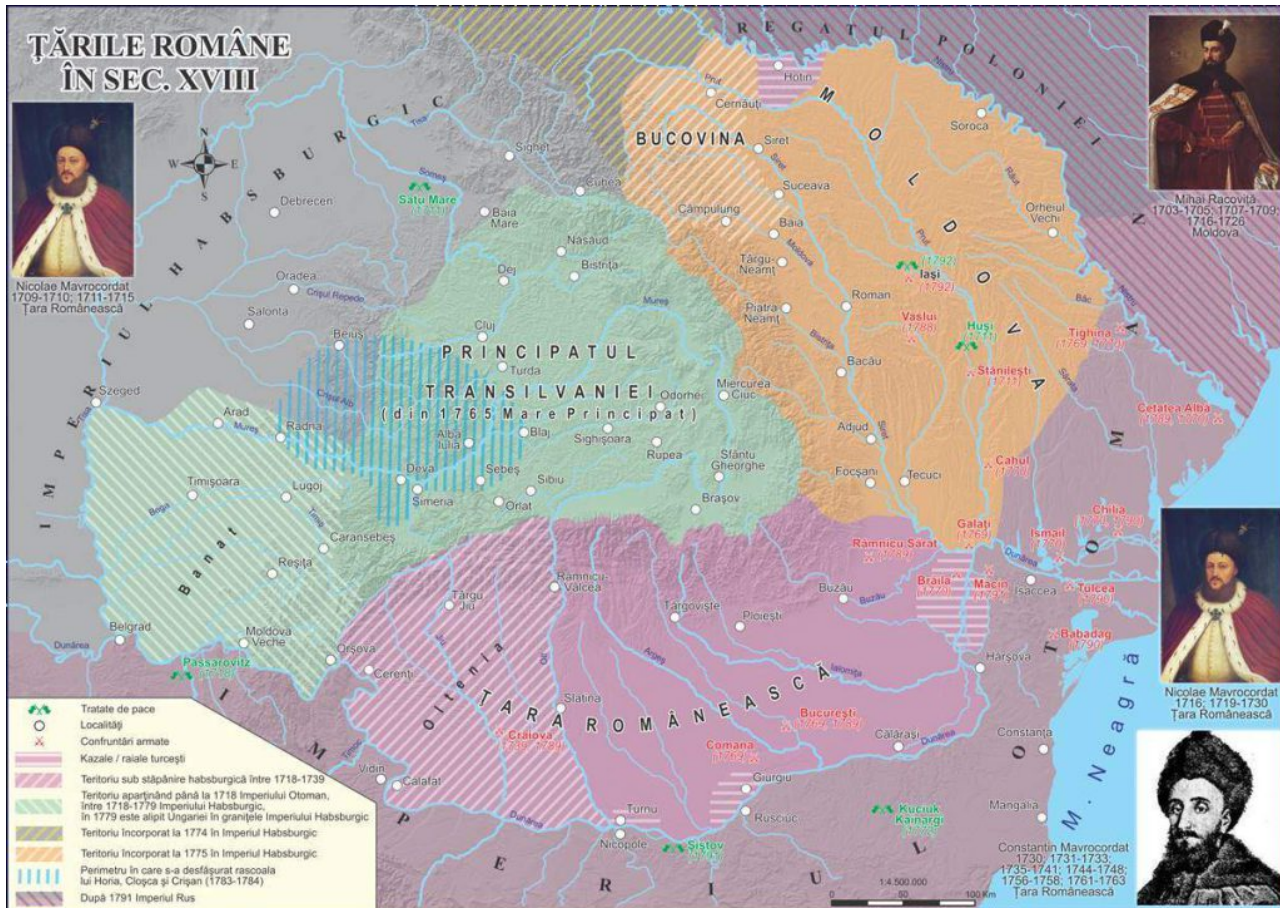
Țările Române între secolele XVII-XVIII

Constantin Brâncoveanu

- a fost domnul Țării Românești între anii 1688-1714
 - a promovat o politică externă de echilibru, oscilând între Imperiul Otoman, Austria și Rusia
 - a purtat tratative cu regele Poloniei, însă nu s-au finalizat
 - a contribuit la instalarea ginereului său, Constantin Duca, pe tronul Moldovei
 - 11 august 1690: bătălia de la Zărnești → Constantin Brâncoveanu îi învinge pe austrieci
 - 1709: încheierea unei convenții secrete cu Rusia, prin care voievodul muntean se obliga să-l sprijine pe țar cu un corp de oaste de 20.000 de oameni în eventualitatea unui conflict cu turcii
 - în războiul ruso-turc din 1710-1711, Constantin Brâncoveanu a adoptat o politică de expectativă → a fost trădat de spătarul Toma Cantacuzino, comandantul cavaleriei muntene, care a trecut de partea rușilor → Imperiul Otoman a învins → Constantin Brâncoveanu a fost mazilit și decapitat
 - a murit în 1714
-

Dimitrie Cantemir

- a avut două domnii în Moldova: martie
- aprilie 1693 și 1710-1711
- a promovat o politică antiotomană
- a urmărit ocuparea tronului Țării Românești
- 13 aprilie 1711: Luțk → tratat antiotoman încheiat cu Rusia
- 1710-1711: război ruso-turc → Dimitrie Cantemir sprijină Rusia → trupele moldo-ruse sunt înfrânte de turci în bătălia de la Stănilești (18-22 iulie 1711)
- a murit în 1723

Țările Române în secolul XVIII